

PREDICĂ LA DUMINICA A XIX-A DUPĂ RUSALII

Iubirea vrăjmașilor

...și răsplata voastră va fi mare și veți fi fiii Celui Prea Înalt (Luca VI, 35)

Frați creștini,

Felul de judecată a lui Dumnezeu se deosebește radical de felul de judecată al nostru al oamenilor. Morala și desăvârșirea creștină sunt cu totul altceva decât morala și desăvârșirea făurite de mintea omului. Legile Împărăției lui Dumnezeu au cu totul alte temelii, decât legile noastre lumești.

Sfânta Evanghelie de astăzi ne arată felul de judecată a lui Dumnezeu și morala creștină cu legile Împărăției cerești, pe care Domnul Hristos ne învață să le punem în practică întocmai. De aceea zice: "Precum voiți să vă facă vouă oamenii, faceți și voi lor asemenea!"

Această nouă poruncă a lui Dumnezeu este cu totul deosebită de poruncile Vechiului Testament, fiindcă nu numai că ne oprește să săvârșim răul, dar ne poruncește și ne obligă să facem tot binele care ne stă în putere pentru aproapele nostru. Ca să ajungem creștini desăvârșiți nu este suficient numai respectarea legii care te oprește să faci răul, sau numai

respectarea învățăturilor omenești care spun: "Ceea ce ție nu-ți place altuia nu face!" Ci se ajunge prin îndeplinirea acestei porunci, de a face în întreaga noastră viață, tot binele pentru semenii noștri.

Fapta aceasta bună trebuie făcută întocmai cum ne-ar place să ni se facă și nouă. Dacă noi vrem ca viața noastră să nu fie primejduită, trebuie mai întâi ca noi să trăim și să ne purtăm astfel, încât să nu periclitați cu nici un chip viața aproapelui nostru. Dacă tu creștine ții la cinstea și onoarea casei tale și nu dorești câtuși de puțin ca cineva să ți le vatăme, atunci trebuie să respecti tu mai întâi cinstea și onoarea altora.

Dacă tu creștine vrei să nu fii de nimeni nedreptățit, trebuie ca mai întâi de toate tu să nu faci nici un fel de nedreptate nimănui. Dacă tu creștine iubești bunurile ostanelilor tale și ții la casele, grădinile, vitele, hainele și podoabele tale și nu voiești ca cineva să ți le distrugă sau să ți le răpească, atunci și tu trebuie să respecti avutul altuia și să nu poftesti niciodată nimic din ceea ce nu este al tău.

Această dreptate creștină este temelia și cea dintâi treaptă de urcare a omului spre desăvârșire și fără de ea nu se poate face nici un pas înainte spre Dumnezeu. Fără această sfântă dreptate nu putem păși pe treapta a doua care duce la desăvârșirea creștină. Morala religiei creștine nu este o listă de opreliști, ci este o seamă de legi și virtuți, de datorii și pilde care trebuie trăite și urmate, nu doar discutate. Morala creștină izvorăște din învățăturile de credință ale Bisericii Ortodoxe. Ea e morala credinței în Dumnezeu, morala legilor Dumnezeiești, a sfințeniei, a conștiinței și a fericirilor de pe munte.

Morala creștină este morala raporturilor evanghelice dintre Dumnezeu și oameni, dintre părinți și copii. Este morala frăției și a iubirii, a desăvârșirii, a mântuirii și a nemuririi. Morala creștină e morala vieții lui Iisus Hristos în trupul nostru muritor. Prin viața și Evanghelia Sa, Mântuitorul ne învață iubirea, iertarea, simplitatea, milostenia, blândețea, pacea, sfințenia și desăvârșirea. De aceea Domnul Hristos ne învață cum să ajungem la desăvârșire și ne spune: "Iubiți pe vrăjmașii voștri, binecuvântați pe cei ce vă blestemă, faceți bine celor ce vă urăsc pe voi și vă rugați pentru cei ce vă supără și vă prigonesc. Iertați și vi se va ierta, faceți bine și dați împrumut, nimic nădăjduind și plata voastră va fi multă și veți fi fiii Celui Prea Înalt; căci El este bun și cu cei nemulțumitori și cu cei răi".

Iată pe cine ferește Domnul Hristos: "Feriți cei blânzi, că aceia vor moșteni pământul! Feriți cei cu inima curată, că aceia vor vedea pe Dumnezeu! Feriți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema! Și așa toate fericirile pe care le-a rostit în predica de pe munte.

Morala creștină trăiește mai mult din fapte decât din vorbe. Ea garantează cele mai bune raporturi dintre oameni și neamuri și numai prin morala creștină se poate face viața fericită în cer

și pe pământ. Ea ne arată că virtuțile care ne asigură fericirea în cer, o garantează și pe pământ. În schimb, imoralitatea sub orice formă este cea mai urâtă pată, cea mai mare rușine pe obrazul și sufletul unui om. Fără respectul moralei creștine legăturile dintre oameni sunt false, mincinoase și aducătoare de mari dezastre sufletești și trupești.

Oamenii imorali își îmbolnăvesc mintea și ajung în spitalele de nebuni, în temnițe și în morminte. Tot ce urmărește morala creștină este în interesul sănătății și fericirii omului, a familiei și a societății chiar aici pe pământ.

Oamenii imorali nu pot suferi adevărurile sfinte învățături. Vai de familia unde unul din soți duce o viață imorală. Copiii lor sunt în pericol sufletească și trupesc și când ajung mari imită imoralitatea părinților, ba fac și mai rău ca ei.

Să ne privim și noi viața în oglinda moralei creștine și să ne dă seama cât suntem de departe de virtuțile ei. Să ne întoarcem la Tatăl cu sinceritate, ca fiul cel vinovat, și să iubim bunătatea, mila, dragostea, sfințenia și toate virtuțile, ca să fim și noi fii buni ai Săi, căci astfel nu vom regreta niciodată, nici chiar în viața aceasta.

Fericirea cea adevărată este cea sufletească, lăuntrică. Oamenii caută o fericire pământească, ce pleacă din afară. Se trudesca oamenii să facă mai întâi bogății, să se umple de bani, de plăceri și de mărime lumească. Fericirea după care umblă cei mai mulți constă în dorința de a avea spor la averi, belșug și sănătate. Sunt bune și acestea și au și ele rostul lor, dar nu valorează nimic, n-au nici un preț, dacă nu sunt puse toate în slujba mântuirii sufletești.

Lumea dorește o fericire pământească, care n-are nimic cu mântuirea sufletului, ci dimpotrivă, e foarte primejdioasă. Câți săraci nu s-au îmbogățit și au uitat cu totul de suflet! Când umblau cu pantalonii cârpiți, cu opinci în picioare și trăiau în modestie și sărăcie, mergeau la biserică și se rugau; erau blânzi, liniștiți, rușinoși și temători de Dumnezeu. Așa își creșteau și copiii, dar de îndată ce au dat de bani s-au pus pe chefuri și petreceri, împodobindu-și casele cu fel de fel de lucruri și mobile costisitoare. Toate acestea i-au făcut să uite pe Bunul Dumnezeu și s-au îndepărtat astfel de Biserică uitând că mai sunt creștini.

Câte femei tinere și sărace nu au rămas văduve, iar necazul acesta le-au adus la Dumnezeu și Biserică. Îmi aduc aminte de una, care după ce a îngrijit o doamnă bătrână i-a rămas o moștenire bogată și casă mare, după ce bătrâna a murit. Femeia noastră în loc să-i mulțumească lui Dumnezeu, a aruncat cărțile de rugăciune, a părăsit Biserica și s-a pus pe păcate, făcând din casa aceea o peșteră de tâlhari, unde se adunau toți desfrânații, bețivii și tutunarii.

Așa și-a petrecut câțiva ani înșelând și alte suflete cu păcatele ei. Dar într-o zi se pomenește cu niște junghiuri în piept, ajunge la spital și acolo îi găsesc o boală canceroasă și

nu după multă vreme de chinuri îngrozitoare, se sfârșește chemând în ajutor mila lui Dumnezeu. Iată ce ticălos este omul; atunci când are de toate se depărtează de Dumnezeu și se apucă de păcate, în loc să fie recunoscător și să facă bine celor din jurul său.

Vedeți ce bună este suferința. De aceea creștinii primari, când vedeau că trupul, lumea și diavolul îi duc la păcate, cereau de la Dumnezeu boală și suferință ca să se poată mântui. Femeia aceasta n-ar fi murit în aceste chinuri grozave, dacă și-ar fi trăit viața ca la început, cu rugăciuni, în simplitate, curățenie, credință și sfințenie. Poftele păcătoase, desfrânările, fumul de tutun și băuturile i-au scurtat viața. Iată că lumea nu ne poate face fericiți. Averile, banii, chefurile și distracțiile nu pot mulțumi sufletul omului.

Sufletul își are nevoile sale; el dorește și însetează de Dumnezeu. El nu se satură cu lucruri pământești, căci nu este pământesc. El este veșnic, nemuritor și dacă nu este ascultat se mâhnește și se tulbură și de aceea omul devine nemulțumit. Fericirea adevărată o poate da numai Domnul Dumnezeu. Fericirea adevărată o vor avea numai oamenii care vor căuta să pună în practică cuvintele Mântuitorului din predica de pe munte: "Fericiți, făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema!"

Adevărata fericire o pot avea numai copiii lui Dumnezeu. Iisus Mântuitorul care ridică sarcina păcatelor de pe sufletele noastre, a adus în lume fericirea cea adevărată. Psalmistul David zicea: "Fericiți sunt căroră s-au iertat fărădelegile și căroră s-au acoperit păcatele!" (Psalmul 31). De aceea Domnul Hristos spunea ucenicilor Săi: "Fericiți sunt ochii voștri că văd și urechile voastre că aud! Fericiți cei ce au ochi și urechi sufletești care aud tainele mântuirii sufletelor".

Nu cei săraci sunt nefericiți, nici cei bolnavi, batjocoriți și chinuiți, nici cei neînvățați, ci adevărații nefericiți sunt cei ce au ochi și nu văd, au urechi și nu aud, căci nu văd starea grozavă și nenorocită în care trăiesc. Fericirea pe care o dă lumea este nestatornică și se poate schimba de seara până dimineața. În câte case nu este astăzi fericire, iar mâine plângere mare?!

Așa era o profesoară tânără, renumită, care a trebuit să țină o conferință împotriva misticismului, a credinței în Dumnezeu, și prin cuvinte a negat existența lui Dumnezeu, insultând maiestatea dumnezeiască. După terminarea conferinței s-a dus acasă liniștită, s-a culcat fără nici o grijă, iar dimineața nu s-a mai sculat din pat căci i-a paralizat o parte a corpului, iar gura a rămas mută pentru totdeauna.

În scurt timp a murit chinuită de remușcările conștiinței și de vedeniile înfiorătoare pe care le-a văzut înaintea sfârșitului ei.

Iată omul în goana de a-și face fericită viața pe pământ, se ia la luptă cu Dumnezeu și astfel ajunge într-o stare de plâns, în ghearele necuratului și se pierde pe veci. Prin urmare

fericirea pe care o dă lumea nu se potrivește cu fericirea dumnezeiască. O, ce fericire dulce și scumpă dă Mântuitorul, celor ce trăiesc viața după poruncile Evangheliei Lui! Lumea însă caută fericirea în afară de Mântuitorul, de aceea zicea Domnul: "Vai de voi, farisei și cărturari fățarnici, vai de voi bogaților, pentru că v-ați primit aici mângâierea!"

Ală treaptă spre desăvârșire de care ne vorbește Domnul în Evanghelia de astăzi, este iubirea vrăjmașilor. "Iubiți pe vrăjmașii voștri – zice El – binecuvântați pe cei ce vă blestemă, faceți bine celor ce vă urăsc, rugați-vă pentru cei ce vă fac strâmbătate, pentru cei ce vă ocărăsc și vă năpăstuiesc. Că de iubiți pe cei ce vă iubesc pe voi, ce dar este vouă, că și păcătoșii iubesc pe cei ce iubesc pe dânșii! Și dacă faceți bine celor ce vă fac vouă bine, ce dar este vouă, căci și păgânii tot astfel fac! Și de dați împrumut la cei de la care nădăjduiți a lua, ce dar este vouă, căci și vameșii și păcătoșii împrumută la fel! Fiți milostivi, fiți buni, fiți desăvârșiți precum desăvârșit este și Tatăl vostru cel ceresc care face să răsară soarele peste cei buni și peste cei răi; și varsă ploaia Sa binecuvântată și peste cei drepti și peste cei păcătoși!"

Iată ce minunate cuvinte, iată ce frumoase porunci și concepții nemaiauzite de nici o minte omenească până la Domnul Hristos. Aceste cuvinte cuprind în ele taina imitării lui Dumnezeu Tatăl, iar această taină este calea spre desăvârșire, este iubirea omului de către om, iubirea prietenului și dușmanului, iubirea celui necunoscut, a celui bun și a celui rău, a celui drept și a celui greșit.

Iată judecata lui Dumnezeu cea dreaptă și morala creștină. Tocmai aceste porunci dumnezeiești se pare a fi cel mai greu de realizat și chiar imposibil de îndeplinit. Oamenii au mers înainte și au avansat în multe treburi pământești, dar partea aceasta importantă a fost lăsată uitării. Am trecut și trecem peste aceste învățături care ne duc la desăvârșire și care sunt cele mai importante pentru mântuirea noastră. Este adevărat că nu au ajuns pe culmea aceasta înaltă nici cei care frecventează mai des locașul Domnului, care sunt înaintați în cunoștința de Dumnezeu și care trebuie să fie pilde vii de imitat. Ce să mai vorbim despre ceilalți care nu cunosc mai nimic despre mântuirea sufletului!

E greu de aceea să poată înțelege cineva, să iubească pe acela care-i face rău, pe cel ce te dușmănește, te părăște, te insultă, te fură, te minte și caută în tot momentul chiar să-ți ia viața. Greu lucru să-l iubești! Dar tocmai în aceasta constă fapta noastră, ca să avem ce ierta. Dacă nu ni s-a făcut rău, nu avem ce ierta. Mântuitorul ne spune chiar mai mult; nu numai să-i iertăm, ci chiar să-i iubim. Pentru că aceștia ne fac bine sufletesc, căci datorită necazurilor și supărărilor pe care ni le pricinuiesc, primim noi răsplata de la Dumnezeu. Astfel, pentru ce să ne plătească Dumnezeu?!

De aceea ne zice Mântuitorul când vrăjmașii noștri ne fac rău, noi să le răsplătim cu bine și să-i iubim din toată inima, căci numai așa vom dovedi că suntem fii ai Tatălui ceresc. Avem pildă pe Mântuitorul care a fost prigonit, ocărat și batjocorit, dar El s-a rugat zicând: "Tată, iartă-i că nu știu ce fac!" Aici este adâncul înțelepciunii lui Dumnezeu și taina mântuirii. Cei ce vor să ajungă la desăvârșire să caute împlinirea acestor porunci, prin dragoste și sfințenie. Dar de fapt omul nu se gândește decât la el, nu se iubește decât pe sine.

Încet, încet, abia izbutesc unii să-și iubească pentru un timp nevasta, copiii și prietenii de plăceri lumești. Dar mulți nu-și mai iubesc nici părinții, nici chiar frații între ei nu se mai iubesc, nu mai vorbim de rudeniile mai îndepărtate. De aceea Mântuitorul ne poruncește să iubim pe vrăjmașii noștri pentru a ne schimba din temelie, pentru a smulge din sufletul nostru buruiana iubirii de sine, pentru că din iubirea de sine pleacă toate nenorocirile și relele. Iată de ce a pus Domnul Iisus Hristos în locul iubirii de sine, iubirea vrăjmașilor, porunca cea potrivnică a firii. Grea treaptă de urcat este iubirea aceasta, dar numai prin ea se poate ajunge la desăvârșirea creștină.

Mai departe ne spune Evanghelia de astăzi să fim milostivi, precum și Tatăl nostru este milostiv. În cultul divin, noi creștinii avem o mulțime de rugăciuni, mai lungi sau mai scurte prin care cerșim mila și ajutorul lui Dumnezeu: Doamne miluiește-ne! Doamne ai milă de noi! Dumnezeule milostivește-Te spre noi! Ușa milostivirii deschide-o nouă! Toate aceste rugăciuni sunt strigăte din inimă îndurerată. Este chemat în ajutor Dumnezeu pentru că El e Dumnezeul îndurării, îndelung răbdător, bun și adevărat, Dumnezeu a toată mângâierea, care miluiește pe toți.

În marea Sa milostivire, Dumnezeu are milă de faptele care suferă și le miluiește. Ajută săracii, ocrotește nefericiții și mângâie pe toți necăjiții. Așa trebuie să fim și noi, fiii lui Dumnezeu, milostivi unii către alții, chiar și către vrăjmașii noștri, dacă voim să ne răspundă la cererile noastre când cerem milă de la El.

Mila aceasta dumnezeiască, sau milostenia cum se numește trebuie să fie una din virtuțile creștinului adevărat, una din cele mai bogate fântâni din care izvorăsc apele fericirii. Milostenia trebuie neapărat să o aibă creștinul, pentru că faptele de binefacere sunt cele mai răsplătite. Dai bunuri pământești și dobândești comori cerești; faci bine trupului și se răsplătește sufletul; ajuți omul și împrumuți pe Dumnezeu. Nimeni n-a ajuns sărac făcând milostenii, ci dimpotrivă milostenia face din sărac om bogat și bun. Virtutea milostenie se arată în faptele iubirii creștine.

În faptele milosteniei trupești și a milosteniei sufletești se arată virtutea milosteniei. Faptele milosteniei trupești sunt: a sătura pe cel flămând, a adăpa pe cel însetat, a îmbrăca pe cel gol, a

primi în casă pe cel străin, a căuta pe cel bolnav, a cerceta pe cei din temniță, a îngropa pe cei morți.

Faptele milosteniei sufletești sunt: a îndrepta pe cel ce greșește, a învăța pe cel neștiutor, a sfătui pe cel ce stă la îndoială, a ne ruga lui Dumnezeu pentru aproapele (prieteni și vrăjmași), a mângâia pe cel întristat, a răbda asupririle, a ierta pe cei ce ne-au greșit și altele. După cum sufletul e mai mare decât trupul, tot așa și faptele milosteniei sufletești, față de cele trupești, sunt mai scumpe înaintea lui Dumnezeu și agonisesc o mai mare comoară în cer.

Creștinul adevărat trebuie să fie capabil de a face milostenii, ca să poată fi găsit bun și de jertfă. Fiecare e dator să fie darnic ca pământul care întoarce înmulțite semințele primite. Fiecare să fie milostiv ca Dumnezeu care plouă peste cei drepți și peste cei nedrepți; fiecare să fie un om bun care să iubească pe aproapele cu fapta și cu adevărul, căci, Dumnezeu iubește pe cel ce dă de bună voie. Pentru cel ce nu face milă, judecata va fi fără milă. Se spune cu dreptate că mâna cea mai frumoasă este aceea care face milostenii și nu trebuie să știe stânga ce face dreapta, spune Domnul Hristos.

Când vorbim de fapta milosteniei, să nu înțelegem că numai decât trebuie să dăm bani la toți cerșetorii care stau cu mâna întinsă și mulți caută să-și facă rost astfel de băutură și de tutun, ca să trăiască în lenevie și chiar în păcate mari. Nu risipiți și nu încurajați astfel de oameni fără rânduială.

Vorbind astăzi despre milostenie, se înțelege că trebuie să avem milă sufletească și trupească, dar acolo unde e lipsă și trebuie căutați cei care au nevoie de cele trupești sau sufletești. Cea mai mare nevoie pe care o are lumea astăzi este hrana sufletească. Fiind așa de mare fapta milosteniei, diavolul caută în fel și chip să o împiedice și iată cum: sunt unii care dau bani cu împrumut celor constrânși de cine știe ce necazuri, iar aceștia îi cer la restituire o sumă în plus – dobânda. Mare nenorocire își bagă în casă acel om care împrumută bani cu dobândă.

Vedeți că spune Domnul Hristos în Evanghelia de astăzi ca să împrumutăm fără să nădăjduim a lua ceva. Altfel care mai este fapta noastră bună? Am stors pe un nenorocit de ultimul bănuț ca să adăugăm la ai noștri. Iată ce păcat mare este acesta de a profita de pe urma săracului. Păcatul acesta al luării de dobândă, sau de mită pentru o faptă oarecare este foarte mare și vai de sufletul acela care-l săvârșește. Unde este mila aici? Vede cineva vreo milă în această faptă?

În aceste cazuri nu se văd decât profituri ale acestor nelegiuți; păcate îngrămădite, strigătoare la cer care se întorc asupra lor și atunci când le primesc țipă în gura mare: "Ce voi fi făcut eu Doamne, ce voi fi greșit?"

Alții au obicei să-și facă o mulțime de fini, cununând și botezând, dar cu nădejdea profitului de pe urma acestor fapte. De aceea auzim multe cazuri de certuri mari între nași și fini, bătaii, judecăți, se blesteamă unii pe alții, își blesteamă cununiile, lumânările de la cununie și iată așa face diavolul din toate acestea o mare bucurie pentru iad.

Unii caută să-și găsească nași bogați, desigur tot cu scopul de-a avea profituri. Bine ar fi dacă nașii aceștia ar fi bogați sufletește, fiindcă de datorie, nașii țin loc de al treilea rând de părinți sufletești. După legea noastră creștinească ei trebuie să fie foarte credincioși, plini de fapte bune și de viață curată ca să fie în stare să povățuiască pe finii lor. Dar ce auzim noi astăzi? Fel de fel de cazuri grele când unii nași nici nu cred în Dumnezeu, nu le trebuie biserică, nu sunt nici ei cununați, râd de cele sfinte și batjocoresc preoții. Fac totul numai de formă pentru a profita de niște bucurii trecătoare, neștiind că nu folosește nimănui nimic, căci profitul cel mai mare îl are diavolul care râde de ei și de credința noastră.

Nimeni să nu îndrăznească să-și caute nași care nu sunt cununați, că aceia se numesc desfrânați.

Mulți nași și-au lepădat finii pentru că nu se mai duc cu ei la stricăciuni, păcate și fărădelegi.

O faptă de milă sufletească o facem și atunci când mergem să conducem un mort la groapă. Ne folosim de această faptă, căci vedem ce este viața noastră. Acolo lângă coșciug, lângă groapă, vedem că suntem trecători și primim dar de la Dumnezeu, căci am condus un frate de-al nostru dimpreună cu îngerul lui păzitor și cu cetele cele nevăzute, care vin la înmormântarea celui credincios. Vărsăm lacrimi din ochii noștri, ne spălăm de păcatele noastre și într-adevăr ne folosim.

Aceasta numai atunci când conducem un creștin care a avut grijă de el în viață și și-a făcut o pregătire sufletească. Cu nici un chip nu avem noi creștinii voie să luăm parte la înmormântarea sinucigașilor și nici să mâncăm din pomana acestora. Cei care merg la astfel de înmormântări se însoțesc cu demonii iadului care conduc prin văzduh la groapă trupul sinucigașului și presară deasupra cenușa iadului. Să fim atenți, că multe sunt pe care trebuie să le știm!

Să avem grijă să potrivim milostenia noastră acolo unde este nevoie. Să facem această milă așa cum se cuvine și dă-i omului ce are el nevoie, nu ceea ce vrei tu și când vrei. Arunci la rezezeală doi, trei lei la un cerșetor pe stradă și crezi că ai scăpat.

Caută văduva care nu are pensie, care trăiește în sărăcie; caută casa unde sunt bolnavi; vezi un bătrân neputincios în tramvai sau mașină și dă-i locul tău, căci și aceasta e tot milă vezi o bătrână care se luptă cu o greutate, ajută-i să o ducă. Cercetează și vezi de ce are trebuință

săracul și necăjitul, iar dacă îl liniștești în necazul lui și dacă el a simțit cu adevărat mila ta, creștine, să nu te lauzi, să taci și să nu știe nimeni, să nu știe stânga ce a făcut dreapta, cum a zis Domnul Hristos.

Milostenia s-o facem acum cât suntem în viață să nu așteptăm ceasul morții, căci atunci le lași pe toate și nu mai poți lua cu tine nimic, iar copiii și rudeniile te vor uita cu totul. Rudele și copiii vor veni să-ți fure ce a rămas, iar moștenitorii nu-ți vor împlini dorințele tale și nici nu se vor mai îngriji de sufletul tău. Câți bogați au murit fără să facă fapte de milostenie cu mâna lor, nădăjduind că le vor face copiii și neamurile! Acum sărmanii de ei sunt în focul iadului cu demonii și cu toți cei nemilostivi.

Pe aceștia, dacă ar fi cu putință, aș vrea să-i întreb și eu o vorbă: "Voi, bogați nenorociți care ardeți în foc, ia spuneți, dacă Dumnezeu v-ar învia din nou pentru un ceas și să veniți pe pământ în casele și averile voastre, ce ați face voi în acel ceas?" Eu cred că în ceasul acela n-ați ști cum să mânuiți mai repede cu mâinile voastre averile și banii și să împărțiți pe la săraci, lipsiți și necăjiți, să plătiți sărindare pe la toate mănăstirile îndoit și întreit numai ca să împlânziți dreptatea și mila lui Dumnezeu și ca să scăpați de veșnicele chinuri.

Dar e prea târziu acum, de aceea trebuie să ne facem noi tot ceea ce se poate acum și să nu așteptăm să ne facă alții ca să ne scoată din iad. De ce să ajungem în iad și să nu ne facem cu mâna noastră pregătirea de pe acum? E și timpul cel mai potrivit s-o facem, căci, s-ar putea ca nouă să nu aibă cine să ne mai facă nici o groapă, nu mai vorbim de pomeni și de alte fapte. Deci, împreună cu credința să facem fapte bune frați creștini! Să trăim o viață de sfințenie, ca să împlinim voia lui Dumnezeu, așa cum ne-a spus Sfânta Evanghelie de astăzi.

Rugăciune

Dumnezeule cel milostiv, Părintele îndurărilor și Doamne al milei, nu suntem vrednici să ne numim fiii Tăi, căci n-am făcut voia Ta. Faptele noastre sunt rele; noi nu iubim pe vrăjmașii noștri, noi nu facem binele cum trebuie făcut și nu avem milă adevărată ca să semănăm și noi cu Tine.

Ajută-ne cu Harul Tău ca să trăim o viață morală, plină de sfințenie, prin care să ajungem la Tine, să Te slăvim acolo în vecii vecilor. Amin.